

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:

radca prawny Andrzej Fortuna

wydawca:

Andrzej Fortuna prowadzący

redakcja:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

działalność gospodarczą pod nazwą

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

Biuletyn z 21.12.2022 r.

I. Zmiany w regulacjach

ZMIANY W ZAKRESIE PRAW KONSUMENTÓW

Z dniem 1 stycznia 2023 r. wejdą w życie przepisy dwóch ustaw – ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2581) oraz ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2022 r., poz. 2337). Zmiany są wynikiem wdrożenia dyrektyw unijnych, w tym tzw. dyrektywy cyfrowej, towarowej oraz Omnibus.

Nowelizacje wprowadzają zmiany istotne nie tylko dla konsumentów, ale również przedsiębiorców zawierających umowy z konsumentami. Z uwagi na nałożenie nowych obowiązków oraz wprowadzenie do ustawy nowych pojęć, konieczne będzie dostosowanie do nowej regulacji regulaminów oraz wzorów umów wykorzystywanych przez przedsiębiorców, a także odpowiednie dostosowanie procedur stosowanych przez przedsiębiorców w zakresie zawierania i wykonywania umów konsumenckich.

Do najważniejszych zmian należy:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

- Wprowadzenie nowych pojęć – towaru jako przedmiotu umowy, trwałości towaru, towaru z elementami cyfrowymi, usługi cyfrowej oraz związanych z nią pojęć integracji, kompatybilności, funkcjonalności oraz interoperacyjności;
- Wyłączenie stosowania przepisów Kodeksu cywilnego o rękojmi za wady fizyczne i prawne rzeczy do umów konsumenckich – rękojmia zostanie zastąpiona uregulowaną w ustawie o prawach konsumenta odpowiedzialnością za brak zgodności z umową towaru, treści cyfrowej lub usługi cyfrowej;
- Konkretyzacja obowiązków dotyczących dokładnego i rzetelnego opisu towarów lub usług, naruszenia w tym zakresie mogą skutkować uznaniem ich niezgodności z umową i tym samym odpowiedzialnością sprzedawcy;
- Wprowadzenie odrębnych zasad dotyczących umów o dostarczenie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej, w tym obowiązków informacyjnych, zasad odstąpienia przez konsumenta od umowy, czy zasad odpowiedzialności przedsiębiorcy za brak zgodności usługi lub treści z zawartą umową;
- Określenie obowiązków dotyczących aktualności treści i usług cyfrowych – co do zasady przedsiębiorca zobowiązany będzie do dostarczenia treści lub usługi cyfrowej w najnowszej wersji dostępnej w chwili zawarcia umowy, jak również zapewnienia dostępności aktualizacji i informowania o aktualizacjach;
- Wprowadzenie wymogu, aby w przypadku informowania o obniżce ceny towaru i usługi, przedsiębiorca przekazywał obok informację o najniższej cenie dla tego towaru lub tej usługi, jaka obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki;
- Nałożenie dodatkowych obowiązków na przedsiębiorców zawierających umowy na odległość (np. poprzez Internet) - w tym co do konieczności przekazania konsumentowi informacji o swoim numerze telefonu, pod którymi konsument może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą, czy konieczności poinformowania konsumenta o indywidualnym dostosowaniu ceny na podstawie zautomatyzowanego podejmowania decyzji, jeżeli przedsiębiorca takie stosuje;
- Nałożenie dodatkowych obowiązków informacyjnych na przedsiębiorców prowadzących internetowe platformy handlowe.

Należy pamiętać, że beneficjentami części przepisów ustawy będą nie tylko konsumenci, ale również osoby fizyczne zawierające umowę bezpośrednio związaną z ich działalnością gospodarczą - gdy z treści tej umowy wynika, że nie ma ona dla tych osób charakteru zawodowego, wynikającego w szczególności z przedmiotu wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, udostępnionego na podstawie przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji

o Działalności Gospodarczej. Do takich osób znajdują zastosowanie przepisy dotyczące konsumenta zlokalizowane w rozdziałach ustawy, a regulujące prawo odstąpienia od umowy, umowy zobowiązujące do przeniesienia własności towaru na konsumenta oraz umowy o dostarczenie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej.

NOWA TREŚĆ OŚWIADCZEŃ GWARANCYJNYCH

Przepisy wskazanej wyżej ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2022 r., poz. 2337) wprowadziły także zmiany w zakresie obowiązkowej treści oświadczeń gwarancyjnych, czyli dokumentów sporządzanych przez podmiot udzielający gwarancji przy umowie sprzedaży, czy umowie o dzieło.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 577¹ § 2 k.c. oświadczenie gwarancyjne powinno zawierać:

- 1) wyraźne stwierdzenie, że w przypadku braku zgodności rzeczy sprzedanej z umową, kupującemu z mocy prawa przysługują środki ochrony prawnej ze strony i na koszt sprzedawcy oraz że gwarancja nie ma wpływu na te środki ochrony prawnej;
- 2) nazwę i adres gwaranta;
- 3) opis procedury, której uprawniony ma przestrzegać, aby móc skorzystać z gwarancji;
- 4) wskazanie rzeczy, których dotyczy gwarancja;
- 5) warunki gwarancji.

Co istotne, powyższe zmiana dotyczy wszystkich oświadczeń gwarancyjnych, nie jest ograniczona tylko do umów zawieranych z konsumentami.

ZMIANY WYSOKOŚCI PŁACY MINIMALNEJ

Zgodnie z treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r., od dnia 1 stycznia 2023 r. kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę będzie wynosić 3.490,- zł, z kolei minimalna stawka godzinową ma wynieść 22,80 zł.

Należy zwrócić uwagę, że w 2023 r. podwyżka płacy minimalnej nastąpi dwukrotnie, bowiem od 1 lipca 2023 r. minimalne wynagrodzenie wyniesie 3.600,- zł, a minimalna stawka godzinowa – 23,50 zł.

ZMIANY W PODATKACH

Z dniem 1 stycznia 2023 r. wejdą w życie nowelizacje ustaw podatkowych. Zmiany obejmą m.in.:

- Wprowadzenie odrębnych zasad opodatkowania dostawy towarów i świadczenia usług podmiotów tworzących tzw. grupę VAT. Za grupę VAT ustawa będzie uznawała grupę podmiotów powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, zarejestrowaną jako podatnik tego podatku. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane przez członka grupy VAT na rzecz innego członka tej samej grupy VAT nie będzie podlegało opodatkowaniu VAT;
- Możliwość złożenia przez podatnika podatku PIT oświadczenia o zastosowaniu pomniejszenia zaliczki na podatek o kwotę wolną od podatku (PIT-2) do więcej niż jednego płatnika. Zmiana będzie korzystna dla osób zatrudnionych przez kilka podmiotów. Od podatnika będzie zatem zależało, ilu płatników będzie stosowało pomniejszenie zaliczki na podatek - przy czym może to być maksymalnie 3 płatników. W przypadku jednego płatnika, miesięczne pomniejszenie będzie wynosiło 1/12 kwoty wolnej od podatku. Jeśli podatnik złoży PIT-2 u dwóch płatników - to każdy z nich będzie stosował pomniejszenie w wysokości 1/24. W przypadku natomiast trzech płatników – 1/36 kwoty wolnej od podatku;
- Możliwość złożenia przez podatnika PIT wniosku o to, aby w danym roku podatkowym płatnik w ogóle nie pobierał zaliczek na podatek dochodowy. Dotyczy to sytuacji, gdy podatnik przewiduje, że uzyskane przez niego dochody podlegające rozliczeniu według skali podatkowej, nie przekroczą w danym roku kwoty 30 000 zł. Jeżeli dochody przekroczą tę kwotę – w kolejnych miesiącach płatnik będzie pobierał zaliczki bez dokonania pomniejszenia o kwotę wolną od podatku;
- Określenie zasad składania przez podatników PIT oświadczeń i wniosków wpływających na obliczenie zaliczki na podatek – oświadczenia i wnioski (jak również ich wycofanie lub zmiana) mają być składane na piśmie lub w inny sposób przyjęty u danego płatnika. Płatnik może zatem dopuścić np. formę elektroniczną;

- Podwyższenie kwoty przekazywanej wybranej przez podatnika organizacji pożytku publicznego – z 1% do 1,5% wysokości podatku dochodowego od osób fizycznych;
- Zniesienie możliwości dokonania wyboru sposobu opodatkowania przez osoby fizyczne otrzymujące przychody z najmu prywatnego. Osoby te nie będą mogły kontynuować opodatkowania na zasadach ogólnych według skali podatkowej. Przychody z najmu prywatnego będą opodatkowane już tylko w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. To oznacza, że podatnicy nie będą mogli pomniejszać przychodów o koszty związane z wynajmowanymi lokalami jak np. koszty remontu.

ZMIANA USTAWY W SPRAWIE OPÓŹNIEŃ W TRANSAKcjACH HANDLOWYCH

W dniu 23 listopada 2022 r., w Dzienniku Ustaw, opublikowana została ustawa z 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2414). Ustawa co do zasady weszła w życie z dniem 8 grudnia 2022 r., przy czym poszczególne regulacje zaczną obowiązywać w terminie późniejszym.

Nowelizacja wprowadza zmiany w zakresie obowiązku przekazywania sprawozdań o stosowanych terminach zapłaty w transakcjach handlowych przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych. Zgodnie z nowelizacją, w sprawozdaniach nie trzeba będzie umieszczać informacji o transakcji handlowej, których wyłącznymi stronami są podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej, czy też informacji o przedawnionych świadczeniach pieniężnych. Zamiast tego, podmioty zobowiązane, będą musiały ująć w sprawozdaniu informacje o udziale procentowym świadczeń nieotrzymanych oraz świadczeń niespełnionych w całkowitej wartości świadczeń odpowiednio należnych lub objętych zobowiązaniem w danym roku sprawozdawczym.

Ustawodawca całkowicie zwolnił z obowiązku sporządzania sprawozdań podmioty publiczne będące podmiotami leczniczymi oraz podmioty lecznicze działające w formie spółki kapitałowej utworzone przez Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Przypominamy, że obowiązek przekazywania sprawozdań dotyczy podatkowych grup kapitałowych, bez względu na wysokość osiągniętych przychodów, jak również dotyczy

podatników innych niż podatkowe grupy kapitałowe, u których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym przekroczyła równowartość 50 mln euro.

Nadto nowelizacja wydłuża termin na złożenie sprawozdania – z 31 stycznia do 30 kwietnia danego roku.

Wyżej opisane zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Natomiast od 23 stycznia 2023 r., będzie obowiązywała regulacja ograniczająca możliwość wprowadzenia umownego zakazu zbycia wierzytelności. W transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca (inny niż podmiot publiczny), a wierzycielem jest mikro-, mały albo średni przedsiębiorca, zastrzeżenie umowne wyłączające albo ograniczające prawo wierzyciela do przelewu wierzytelności stanie się bezskuteczne, jeżeli zapłata nie nastąpiła w terminie określonym w umowie.

SAMORZĄD RATOWNIKÓW MEDYCZNYCH

Prezydent podpisał ustawę z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych. Akt oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw. Ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od jej ogłoszenia.

Celem regulacji jest utworzenie samorządu ratowników medycznych oraz kompleksowe uregulowanie organizacji, warunków i zasad wykonywania tego zawodu. Ustawa zawiera również regulacje dotyczące kształcenia podyplomowego i doskonalenia zawodowego ratowników medycznych oraz zasady ich odpowiedzialności zawodowej.

Ustawa przewiduje, że wykonywanie zawodu ratownika medycznego będzie możliwe po uzyskaniu prawa wykonywania tego zawodu oraz po wpisaniu do rejestru ratowników medycznych. Rejestr będzie jawny w zakresie informacji m. in. o tytule zawodowym danego ratownika, miejscu realizacji zadań zawodowych, czy o realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego w danym okresie edukacyjnym. Rejestr będzie prowadzony przez Krajową Radę Ratowników Medycznych.

Krajowa Rada będzie stanowiła organ wykonawczy samorządu zawodowego ratowników medycznych. Ustawa określa, że przynależność do samorządu zawodowego ratowników

medycznych będzie obowiązkowa. Wszyscy ratownicy wpisani do rejestru będą zrzeszeni w ramach Krajowej Izby Ratowników Medycznych – jednostki posiadającej osobowość prawną. Na mocy ustawy, utworzone zostaną również inne organy samorządu, w tym Krajowy Zjazd Ratowników Medycznych, Sąd Dyscyplinarny oraz Rzecznik Dyscyplinarny. Nadzór nad samorządem sprawowany będzie przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

W związku z nałożeniem obowiązku doskonalenia zawodowego, ustawa wprowadza również regulacje dotyczące urlopu szkoleniowego. Ratownikowi medycznemu realizującemu ustawiczny rozwój zawodowy będzie przysługiwał, na jego wniosek, płatny urlop szkoleniowy w wymiarze do 6 dni roboczych rocznie.

II. Orzecznictwo

MOŻLIWE JEST ZASTRZEŻENIE KARY UMOWNEJ ZA NIEPRZEDŁOŻENIE GWARANCJI BANKOWEJ

Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 października 2022 r., sygn. I AGa 118/22

Sprawa odnosiła się do dochodzonej przez powoda kary umownej, naliczonej wskutek nieprzedłożenia przez kontrahenta gwarancji bankowej – do czego pozwany był zobowiązany umownie. Wątpliwości miały swoje źródło w art. 483 § 1 Kodeksu cywilnego, który stanowi, że kara umowna może być zastrzegana jedynie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań niepieniężnych. Kara umowna natomiast nie może być zastrzegana na wypadek, gdy chodzi o niespełnienie lub nienależyte spełnienie zobowiązania pieniężnego (za opóźnienie w zapłacie naliczane są natomiast odsetki).

Sąd I instancji postrzegał niedostarczenie gwarancji bankowej – a więc de facto gwarancji zapłaty – jako niewykonanie zobowiązania pieniężnego, zatem uznał, że kara umowna nie została ważnie zastrzeżona.

Konkluzji tej jednak nie podzielił Sąd II instancji, wskazując, że zastrzeżenie kary umownej na wypadek nieprzedłożenia gwarancji bankowej nie może być utożsamiane z brakiem spełnienia przez dłużnika świadczenia pieniężnego, gdyż - w świetle Prawa bankowego - na podstawie gwarancji zapłaty to nie dłużnik jest zobowiązany do świadczenia na rzecz beneficjenta gwarancji, a bank. Sąd odwoławczy nie podzielił zatem oceny, że zobowiązanie pozwanego do złożenia gwarancji miało w tym przypadku charakter pieniężny i uznał karę umowną za ważnie zastrzeżoną.

WNIOSEK EGZEKUCYJNY DOTYCZĄCY OCZYWIŚCIE PRZEDAWNIONEJ NALEŻNOŚCI SPOWODUJE NALICZENIE WIERZycIELOWI OPŁATY EGZEKUCYJNEJ

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. III CZP 91/22

W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy oceniał zasadność pobrania przez komornika opłaty egzekucyjnej naliczanej zgodnie z art. 30 zdanie pierwsze ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych. Opłata ta należna jest komornikowi od wierzyciela w razie oczywistej niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem. Opłata wynosi 10% egzekwowanego świadczenia. W takiej sytuacji komornik nie pobiera już żadnej opłaty od dłużnika.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Sprawa dotyczyła wszczęcia przez wierzyciela egzekucji co do długu przedawnionego - przy czym przedawnienie wynikało już z samej treści tytułu wykonawczego (a więc np. z daty jego prawomocności). W takich przypadkach komornik zmuszony jest odmówić wszczęcia egzekucji, chyba że wierzyciel przedłoży komornikowi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu przedawnienia.

Sąd Najwyższy orzekł, że w razie nieprzedłożenia przez wierzyciela dowodu przerwania biegu przedawnienia - wierzyciel winien opłacić wynagrodzenie na rzecz komornika - i to pomimo iż egzekucja nie będzie skutecznie prowadzona.

Sąd podkreślił jednak, że chodzi o sytuacje, gdy jednoznacznie można ustalić, iż wierzyciel miał lub mógł mieć świadomość co do przedawnienia swojego roszczenia - biorąc pod uwagę jego należyta staranność, a mimo tego złożył wniosek, który nie może, z uwagi na przedawnienie, zrealizować celu postępowania egzekucyjnego w postaci prawidłowo dokonanego zaspokojenia roszczenia.

INFORMACJA PUBLICZNA - ANONIMIZACJA DOKUMENTÓW MOŻE PROWADZIĆ DO UZYSKANIA INFORMACJI PRZETWORZONEJ

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. III OSK 3135/21

Sprawa odnosiła się do wniosku o udzielenie informacji publicznej, w którym wnioskodawca domagał się przekazania mu skanów dokumentów, z których wynika wynagrodzenie członków zarządu spółki publicznej oraz - w formie kopii - imiennych kart przychodów z tytułu wypłacanego członkom zarządu wynagrodzenia za pracę. Wniosek dotyczył kilku lat wstecz.

Spółka, do której wpłynęło żądanie, uznała, iż wniosek dotyczy informacji przetworzonej i zwróciła się do wnioskującego o wskazanie powodów, dla których spełnienie żądania udostępnienia zawnioskowanych danych będzie szczególnie istotne dla interesu publicznego. Wnioskujący stał jednak na stanowisku, że żądana przez niego informacja jest informacją prostą, a więc powinna mu zostać udzielona bezwarunkowo. Spółka odmówiła, uzasadniając, że dokumenty płacowe zawierają szereg poufnych i chronionych informacji z zakresu danych osobowych (data urodzenia, adres zamieszkania, numer rachunku bankowego, numer PESEL) niemających waloru publicznego i podlegających z tego powodu konieczności anonimizacji, a zatem rozpoznanie wniosku wymagałoby zestawienia szeregu interesujących wnioskodawcę informacji, a następnie samodzielnego ich zredagowania, tj. podjęcia określonego działania intelektualnego, osobowego i organizacyjnego.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, do którego trafiła skarga wnioskodawcy, uznał, że *anonimizacja* danych - sama w sobie - co do zasady - nie może stanowić wystarczającej podstawy do odmowy udzielenia informacji publicznej, jako że jest to czynność polegająca jedynie na przekształceniu informacji, a nie jej przetworzeniu. Sąd jednak wskazał, że powyższe nie oznacza, iż anonimizacja danych nie będzie miała wpływu na proces przetwarzania informacji publicznej. Niekiedy bowiem może się zdarzyć tak, że zakres żądanej informacji będzie na tyle znaczny, że czynności konieczne do udzielenia odpowiedzi na wniosek będzie można uznać za przetworzenie danych. Wówczas jednak podmiot zobowiązany, chcąc wezwać stronę do wykazania szczególnego interesu publicznego, a następnie podejmując rozstrzygnięcie o odmowie udostępnienia zawnioskowanych danych, nie może poprzestać na zakomunikowaniu konieczności usunięcia danych osobowych. Zobligowany jest on do wykazania zakresu nakładów, jakie musi ponieść, ich czasochłonności, liczby zaangażowanych pracowników, konkretnej ilości koniecznych do przeanalizowania i zanonimizowania dokumentów, czy też innego rodzaju okoliczności mogących zakłócić normalny tok działania podmiotu zobowiązanego i utrudnić wykonywanie przypisanych mu zadań.

Innymi słowy, jeśli podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej uzna, że anonimizacja w danym przypadku prowadzi do uzyskania informacji przetworzonej – to odmawiając udostępnienia informacji, nie może swojego stanowiska uzasadnić lakonicznie, a winien je bardzo szczegółowo uzasadnić.

Taką konkluzję podzielił również Naczelny Sąd Administracyjny, do którego ostatecznie sprawa trafiła. Uznał on, że mimo iż anonimizacja dokumentów stanowi jedynie przekształcenie informacji – to może prowadzić ona do uzyskania informacji przetworzonej, jeżeli “polega na utworzeniu całego zbioru tak opracowanych dokumentów, wcześniej wybranych z wszystkich posiadanych materiałów, i przez to wymaga nakładu środków i zaangażowania pracowników z uszczerbkiem dla prawidłowego toku funkcjonowania organu”.

PO ROZWODZIE MAŁŻONKOWIE ODPOWIADAJĄ WOBEC WSPÓLNOTY MIESZKANIOWEJ PROPORCOJNALNIE DO POSIADANYCH W NIERUCHOMOŚCI UDZIAŁÓW

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2022 r., sygn. III CZP 111/22

Sąd Najwyższy, odpowiadając na zapytanie sądu niższej instancji, wskazał, że „odpowiedzialność byłych małżonków będących współwłaścicielami lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, który uprzednio wchodził w skład ich majątku wspólnego, za zobowiązania wobec wspólnoty mieszkaniowej powstałe po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej z tytułu wydatków i ciężarów związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej w części niezajdującej pokrycia w innych przychodach, jest odrębną odpowiedzialnością każdego z nich w zakresie odpowiadającym ich udziałom w nieruchomości wspólnej, ustalonym zgodnie z art. 3 ust. 3a ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali”.

Innymi słowy, byli małżonkowie względem wspólnoty mieszkaniowej z tytułu kosztów utrzymania nieruchomości - mają prawo rozliczać się do wysokości proporcjonalnej do ich udziału w nieruchomości (najczęściej 1/2). Nie odpowiadają natomiast za pełną wartość naliczeń z tego tytułu związanych z ich lokalem. Natomiast należy pamiętać, że odpowiedzialność proporcjonalna jest niezależna od tego, który z małżonków zamieszkuje lokal – ta kwestia może odnosić się jedynie do rozliczeń pomiędzy małżonkami.

**DIETY Z TYTUŁU PODRÓŻY SŁUŻBOWYCH PRZEDSIĘBIORCY PROWADZĄCEGO
DZIAŁALNOŚĆ TRANSPORTOWĄ MOGĄ BYĆ KOSZTEM UZYSKANIA PRZYCHODU**

Indywidualna interpretacja Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 1 grudnia 2022 r.,
sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.796.2022.3.ID

Podatnik – osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, której głównym przedmiotem jest świadczenie usług transportowych krajowych i międzynarodowych – zwrócił się o wydanie indywidualnej interpretacji podatkowej odnośnie możliwości wliczania do kosztów podatkowych wartości diet z tytułu podróży służbowych, w części nieprzekraczającej wysokości diet przysługujących pracownikom, określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Chodziło o diety naliczane przez samego przedsiębiorcę dla siebie – jako że przedsiębiorca wykonuje transport sam, jako właściciel firmy, a jednocześnie kierowca - w celu realizacji przyjętego zlecenia na wykonanie usługi transportowej.

Organ skarbowy podzielił stanowisko podatnika, że podróże odbywane w ten sposób stanowią podróż służbową, a zatem diety naliczane na podstawie stosownej ewidencji, w wysokości nieprzekraczające tych określonych wyżej wskazanymi przepisami - mogą stanowić koszty uzyskania przychodu przedsiębiorcy. Podróże te bowiem służą osiągnięciu przychodów lub zachowaniu albo zabezpieczeniu źródła przychodu. Nie ma tu znaczenia, że podróże realizują zasadniczy przedmiot działalności przedsiębiorcy.

**DOCHODZENIE ODSETEK OD WIERZYTELNOŚCI PODLEGAJĄCEJ ZGŁOSZENIU
DO MASY UPADŁOŚCI**

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2022 r., sygn. III CZP 101/22

W przedmiotowej sprawie sąd zwrócił się do Sądu Najwyższego z pytaniem prawnym o możliwość dochodzenia przez wierzyciela odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego z tytułu transakcji handlowej w przypadku, gdy w stosunku do dłużnika ogłoszona została upadłość.

Wątpliwości sądu wynikały z treści art. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, zgodnie z którym ustawy nie stosuje się do długów objętych postępowaniami prowadzonymi na podstawie przepisów ustawy Prawo upadłościowe oraz ustawy Prawo restrukturyzacyjne. Sąd zwrócił uwagę na rozbieżność interpretacji przepisu w orzecznictwie i tym samym wskazał na różne warianty wykładni tego przepisu.

Według jednego z wariantów, przepis wyłącza możliwość dochodzenia w postępowaniu upadłościowym odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych naliczonych po ogłoszeniu upadłości. Drugim wariantem jest całkowite pozbawienie wierzycieli możliwości dochodzenia w upadłości zaspokojenia odsetek należnych na podstawie tej ustawy. Sąd zwrócił uwagę również na inną możliwą interpretację – ustawa wyłącza możliwość dochodzenia w upadłości zaspokojenia odsetek w preferencyjnej stawce dotyczącej transakcji handlowych, ale w zamian za to wierzycielowi przysługują od upadłego dłużnika zwykłe odsetki za opóźnienie, w niższej stawce, należne na podstawie przepisów ustawy Kodeks cywilny.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd Najwyższy podjął uchwałę, zgodnie z którą przewidziane w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych wyłączenie stosowania tej ustawy do długów objętych postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów ustawy Prawo upadłościowe, nie pozbawia wierzyciela uprawnienia do odsetek ustawowych za opóźnienie na zasadach ogólnych.

ZMIANA UMOWY SPÓŁKI Z O.O., JEŚLI NIE ZOSTANIE ZGŁOSZONA DO SĄDU REJESTROWEGO W TERMINIE 6 MIESIĘCY OD JEJ DOKONANIA – JEST NIESKUTECZNA

[Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. III CZP 75/22](#)

W uchwale tej Sąd Najwyższy rozpoznawał zagadnienie prawne, skierowane przez sąd niższej instancji, w przedmiocie skutków prawnych niezgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego zmiany umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w terminie sześciu miesięcy od dokonania zmiany tej umowy.

Wątpliwości powstały na gruncie niejednoznaczności przepisów oraz funkcjonującej dawniej wykładni, iż sankcja nieskuteczności może odnosić się jedynie do zmian polegających na podwyższeniu kapitału zakładowego.

Sąd Najwyższy rozwiął powyższe wątpliwości, uznając, że każda zmiana umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością niezgłoszona do sądu rejestrowego w sześciomiesięcznym terminie – jest nieskuteczna i nie może być uwzględniona ani przez sąd rejestrowy, ani też w obrocie prawnym.

III. Warto pamiętać

SZACOWANIE WARTOŚCI ZAMÓWIENIA NA ROBOTY BUDOWLANE

Na stronie Urzędu Zamówień Publicznych została opublikowana opinia zatytułowana „*Ustalenie wartości zamówienia na roboty budowlane i związanych z nim zamówień na usługi projektowania oraz nadzoru inwestorskiego*”.

W opinii m.in. zwrócono uwagę na konieczność dokładnej weryfikacji, czy w przypadku przygotowywania się do realizacji kilku inwestycji, nie występuje obowiązek łącznego szacowania ich wartości. Urząd powołał się na wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 5 października 2000 r. w sprawie: Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Francuskiej (C-16/98), w którym to wyroku Trybunał wyjaśnił, iż ocena, czy dane zamówienia dotyczą tego samego obiektu budowlanego w głównej mierze zależy od odpowiedzi na pytanie, czy wynik całości robót budowlanych lub inżynierskich może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną. Pozytywna odpowiedź na to pytanie oznacza, że udzielane zamówienia dotyczą tego samego obiektu budowlanego - co z kolei wiąże się z koniecznością łącznego szacowania ich wartości.

Urząd także wskazał, że w sytuacji planowania udzielenia zamówień publicznych obejmujących wykonanie robót budowlanych w różnych obiektach budowlanych, podstawowym kryterium pozwalającym na ustalenie tożsamości zamówienia będzie tożsamość planowanych robót budowlanych, jak również to, czy są one możliwe do przewidzenia w tym samym czasie. W opinii zwrócono uwagę, że odmienna lokalizacja realizowanych robót budowlanych

nie oznacza, że mamy do czynienia z odrębnymi zamówieniami i że zamawiający może odrębnie ustalać ich wartość.

Nadto w opinii zawarto wytyczne dotyczące określania przedmiotu zamówienia i szacowania jego wartości w przypadku umów obejmujących usługi projektowania lub nadzoru inwestorskiego. Wskazano, że głównym wyznacznikiem podziału usługi projektowej na odrębne zamówienia będzie zakres robót budowlanych, których te usługi dotyczą, a nie zakres branżowy danych prac projektowych. Zakresem jednego zamówienia powinny być objęte usługi projektowe dotyczące przygotowania dokumentacji technicznych robót budowlanych dotyczące danej inwestycji budowlanej.

Z pełną treścią opinii można zapoznać się na stronie: <https://www.gov.pl/web/uzp/ustalanie-wartosci-zamowienia-na-roboty-budowlane-i-zwiazanych-z-nim-zamowien-na-uslugi-projektowania-oraz-nadzoru-inwestorskiego>

PRZYKŁADOWE KLAUZULE WALORYZACYJNE DLA SEKTORA BUDOWNICTWA

Na stronie Urzędu Zamówień Publicznych zamieszczone zostało opracowanie dotyczące klauzul waloryzacyjnych stosowanych w sektorze budownictwa. Przedstawiono przykładowe klauzule skonstruowane z zastosowaniem wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny, jak również klauzule bazujące na tzw. Koszyku waloryzacyjnym. Nadto zaprezentowano przykłady klauzul stosowanych w praktyce przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad i PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Z opracowaniem można zapoznać się na stronie:

<https://www.gov.pl/web/uzp/przykladowe-klauzule-waloryzacyjne-dla-sektora-budownictwa>

STANOWISKO PREZESA UOKIK W SPRAWIE TRANSAKcji NIEAUTORYZOWANYCH

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na swojej stronie internetowej opublikował stanowisko w sprawie obowiązków dostawców usług płatniczych w przypadku zgłoszenia przeprowadzenia transakcji bez zgody właściciela rachunku.

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

Powołując się na przepisy ustawy o usługach płatniczych, Prezes Urzędu zwrócił uwagę, że banki i inni dostawcy usług płatniczych co do zasady mają obowiązek zwrócić płatnikowi (właścicielowi rachunku) kwotę transakcji, jeśli płatnik zaprzeczy, aby autoryzował daną transakcję. Dostawcy usług płatniczych są zwolnieni z powyższego obowiązku w dwóch przypadkach:

- gdy płatnik dokona zgłoszenia nieautoryzowanej transakcji po upływie 13 miesięcy od jej dokonania - wówczas uprawnienie płatnika wygasa;
- gdy dostawca usług ma uzasadnione i należyte udokumentowane podstawy, aby podejrzewać oszustwo, a następnie dostawca poinformuje o tym na piśmie policję lub prokuraturę – wówczas obowiązek zwrotu środków ulega zawieszeniu do czasu rozpoznania sprawy przez organy ścigania.

Prezes Urzędu zwrócił przy tym uwagę na niewłaściwą praktykę banków polegającą na odmowie zwrotu środków w przypadku stwierdzenia, że doszło do prawidłowego uwierzytelnienia transakcji. Wskazany wyżej przepis posługuje się zwrotem autoryzacji, a nie uwierzytelnienia i nie są to pojęcia tożsame. Autoryzacja jest osobistym wyrażeniem przez klienta zgody na dokonanie transakcji, a uwierzytelnienie to jedynie czynność techniczna, np. podanie numeru PIN. Prezes Urzędu wyraźnie wskazał, że przelew uwierzytelniony przez oszusta z wykorzystaniem nielegalnie pozyskanych danych logowania, nie powinien być uznany za transakcją autoryzowaną, jeśli odbył się bez zgody właściciela konta.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Co jednak istotne, zgodnie ze stanowiskiem Prezesa Urzędu, banki nie ponoszą odpowiedzialności za nieautoryzowane transakcje, jeśli do ich przeprowadzenia doszło z powodu rażącego niedbalstwa płatnika. W przypadku stwierdzenia przez bank rażącego niedbalstwa - w dalszym ciągu ma on obowiązek przekazać płatnikowi kwotę nieautoryzowanej transakcji, natomiast może dochodzić od niego zwrotu tej kwoty na drodze postępowania sądowego.

Z pełną treścią stanowiska można zapoznać się na stronie:

https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=19045&news_page=2

Warto pamiętać, że choć Prezes Urzędu w swojej opinii wypowiadał się o płatnikach będących konsumentami, to przytaczane przepisy mają zastosowanie do wszystkich płatników, czyli również do przedsiębiorców. Należy jednak mieć na uwadze, że w przypadku gdy o zwrot wypłaconej równowartości transakcji bank wystąpi do przedsiębiorcy, to wówczas oceniając, czy doszło do rażącego niedbalstwa, sąd może brać pod uwagę wyższy miernik należytej staranności, niż miałyby zastosowanie w przypadku konsumentów.